

Van: C. Melsen
Telefoon: 14 010

Ons kenmerk: M2409-151 - 24bo007307
Bijlage(n): 2

Onderwerp: Cultuurplan 2025-2028 inclusief
financieel besluit

Datum: B&W 24 september 2024

Aan de gemeenteraad

Gevraagd besluit:

Samenvattend stellen wij u voor:

1. de nota Cultuurplan 2025-2028 vast te stellen;
2. het college op te dragen in de periode 2025-2028 uitvoering te geven aan de speerpunten, zoals verwoord in de nota, te weten: de waarde van cultuur voor de stad, de bewoner en de (artistieke) discipline door in te zetten op de drie I's: Interconnectiviteit, Innovatie en Inclusiviteit, en over de uitvoering daarvan te rapporteren in de evaluatie van het cultuurbeleid in 2027.

Waarom dit voorstel? /Waarom nu voorgelegd?

Eens in de vier jaar stelt de gemeenteraad het Cultuurplan vast. Het Cultuurplan bepaalt de kaders voor het vierjarige subsidieplan voor cultuur van de gemeente Rotterdam.

Tegelijk met de vaststelling van het Cultuurplan wordt bepaald welke culturele instellingen in aanmerking komen voor subsidiëring gedurende de looptijd van het Cultuurplan en voor welk bedrag. Rotterdam volgt daarmee de systematiek die ook door het Rijk, de rijksfondsen en in andere grote steden wordt gehanteerd.

Het nieuwe Cultuurplan heeft een looptijd van 2025 tot en met 2028. De besluitvorming over het plan en de daaraan gekoppelde meerjarige subsidies dient daarom nog in 2024 plaats te vinden.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Het Cultuurplan sluit aan bij het coalitieakkoord, in het bijzonder bij de passages over cultuur voor alle Rotterdammers vanuit een breed cultuurbegrip. Daarnaast heeft de gemeenteraad de volgende moties aangenomen met betrekking tot het Cultuurplanproces:

- 23bb004366 – Impact meten is impact toetsen
- 23bb004362 – Motie minder formulieren

- 24bb005110 – Behoud Pitcher Perfect en Impulsregeling vóór Kunst & Cultuur bijdrage sector

Toelichting:

De totstandkoming van het Cultuurplan en de bepaling welke culturele organisaties kunnen rekenen op een vierjarige subsidie is een proces met een lange doorlooptijd. De eerste stappen naar het Cultuurplan 2025-2028 zijn gezet in het voorjaar van 2023 met de vaststelling van de uitgangspuntennota (raadsvergadering 22 juni 2023).

In de nota (UPN) 'Van onschatbare waarde. Uitgangspunten voor het cultuurbeleid 2025-2028' stelt de raad cultuur voor alle Rotterdammers centraal. Naast de artistieke waarde heeft de maatschappelijke rol van cultuur daarin een prominente plaats. Daarbij heeft de commissie de drie beleidsspeerpunten betrokken:

- Interconnectiviteit: gezamenlijk impact creëren
- Innovatie: bieden van ruimte aan experiment en innovatie
- Inclusiviteit: cultuur van en voor iedereen, in alle delen van de stad in vele vormen

In aanloop naar het nieuwe Cultuurplan heeft het college de administratieve lastendruk voor culturele instellingen onder de loep genomen. De eerste stap om deze druk te verlichten hebben we gezet met de aanvraagprocedure voor het Cultuurplan: in onderling overleg met het Ministerie van OCW, de rijkscultuurfondsen en de G9 zijn de 'inrichtingseisen' voor de aanvragen zoveel mogelijk gestroomlijnd en op elkaar afgestemd. Ook is het aantal verplichte formulieren ten opzichte van Cultuurplan 2021-2024 verder beperkt. Bovendien herzien wij in voorbereiding op de periode 2025-2028 het accountmanagement. Een minimum aan vereiste stukken blijft onvermijdelijk, denk aan jaarstukken conform de eisen van de Subsidieverordening Rotterdam 2014, zoals door de raad vastgesteld.

Proces

Tussen 1 december 2023 en 1 februari 2024 konden culturele instellingen een aanvraag indienen voor subsidie in het kader van het Cultuurplan. 140 culturele organisaties hebben een aanvraag ingediend, waarvan 46 zogenaamde nieuwkomers. Op verzoek van het college beoordeelde de adviescommissie cultuurplan 2025-2028 onder voorzitterschap van Mei Li Vos vervolgens tussen februari en medio juni 2024 de aanvragen in daarvoor speciaal ingestelde commissies. De beoordeling vond plaats op basis van de adviesaanvraag van het college (zie raadsbrief M2309-1226 - 23b0007529).

Daartoe was een door het college op 3 oktober 2023 vastgestelde Handleiding aanvragen Cultuurplan 2025-2028 gepubliceerd, die in combinatie met de Uitgangspuntennota aangaf hoe aanvragers de uitgangspunten concreet in een subsidieaanvraag moesten vertalen. De Handleiding beschrijft alle verplichte onderdelen waaruit de (digitale) aanvraag moest bestaan en geeft aan welke informatie in welke vorm in de aanvraag moest staan.

Naast aanvragen voor het Cultuurplan 2025-2028 heeft de adviescommissie meerjarige aanvragen beoordeeld van acht culturele instellingen die samen de Rotterdamse Culturele Basis vormen. Hun meerjarenplannen zijn wel beoordeeld door de commissie, maar de commissie heeft geen advies uitgebracht over de hoogte van de subsidie.

De adviescommissie heeft een onderscheid gemaakt naar de volgende drie adviezen:

- Positief, binnen budget: de commissie oordeelt positief over het ingediende plan en bijbehorende stukken. De aanvraag krijgt hogere prioriteit binnen het financiële kader, en de commissie adviseert deze te honoreren met een voorgesteld subsidiebedrag.
- Positief, buiten budget: de commissie oordeelt positief over het ingediende plan en bijbehorende stukken. De aanvraag krijgt lagere prioriteit binnen het financiële kader. De commissie adviseert om deze aanvragen alleen bij aanvullend budget te honoreren met een voorgesteld subsidiebedrag. We spreken hierna van een zogenoemd 'nul-advies';
- Negatief: de commissie oordeelt negatief over het ingediende plan en de bijbehorende stukken. De commissie adviseert deze niet te honoreren.

Hierna lichten we onze reactie op de hoofdelementen van het advies kort toe.

Inhoudelijke afwegingen

Het cultuurplanadvies 'Verandering Verankerd' (gepubliceerd op: <https://cultuurplanrotterdam2528.nl/>) biedt ruimte aan een brede samenstelling van de cultuursector, met een duidelijke plek voor nieuwkomers en doorgroeiers. Er is met het advies gehoor gegeven aan de wens om, voor het overgrote deel van de huidige cultuurplaninstellingen, rust en continuïteit te behouden. Ook leidt het advies tot verbreding en groei van het aantal cultuurplaninstellingen. Tegelijkertijd is – in navolging van de UPN de focus gelegd op meer aanbod dat bijdraagt aan de participatie van en het brede bereik van alle Rotterdammers.

We erkennen en herkennen de verandering die de adviescommissie met dit advies teweeg wil brengen door de toetreding van 23 nieuwkomers, de bijzondere aandacht voor spreiding en de toename van instellingen die zich bevinden op het snijvlak van artistieke inhoud en maatschappelijke activiteiten. Deze keuzes zorgen voor een inclusievere en meer diverse sector, die daarnaast ook beter verspreid is over de stad en werkt vanuit een breed cultuurbegrip waar meer ruimte is voor maatschappelijke waarde. De veerkracht van de sector krijgt echter wel een extra opgave door de keuze het subsidiepeil 2024 te handhaven, boven op de grote uitdagingen die er zijn door de groeiende lasten.

Naleving codes

Instellingen in het Cultuurplan moeten de drie codes (Fair Practice, Governance en Diversiteit & Inclusie) toepassen: de naleving van de codes is een indicatie voor het op orde zijn van een organisatie en verplicht onderdeel van de aanvraag. Wij delen de constatering van de commissie dat vooral de Code Governance door het overgrote deel van de instellingen goed wordt gevolgd en toegepast. Wel blijft sociale veiligheid een thema dat blijvend aandacht vraagt, ook in relatie tot het accountmanagement van de gemeente Rotterdam. Strikte naleving geldt ook voor de Fair Practice Code en het toepassen van een eerlijke beloning. Rotterdam heeft in de periode 2021-2024 als eerste gemeente een toeslag beschikbaar gesteld voor fair pay binnen het Cultuurplan. Deze toeslag wordt voor de periode 2025-2028 integraal onderdeel gemaakt van het cultuurplanbudget.

Aanvragen in cijfers en afwijkingen advies

In totaal hebben 140 instellingen een subsidieaanvraag gedaan voor het Cultuurplan 2025-2028. Gezamenlijk is een bedrag van € 121,7 miljoen op jaarbasis aangevraagd, waarvan € 56,0 miljoen door de RCB-instellingen en € 65,7 miljoen door de overige aanvragers. Daarnaast is er € 3 miljoen aan BKV-gelden aangevraagd, door 16 instellingen. Alle 94 instellingen in het Cultuurplan 2021-2024 hebben opnieuw een subsidie aangevraagd. Zij vragen gezamenlijk € 112,5 miljoen aan. 46 instellingen deden voor het eerst een aanvraag voor het Cultuurplan, of hebben voor de huidige of eerdere periodes een aanvraag ingediend die niet is gehonoreerd. Ongeveer een derde daarvan (15 instellingen) ontving een subsidie vanuit de Impulsregeling Cultuur van de gemeente. De 46 'nieuwkomers' vragen opgeteld bijna € 8,4 miljoen aan.

Het college heeft de adviezen van de adviescommissie voor het overgrote deel overgenomen met als leidraad:

- Alle instellingen met een positief advies binnen het budgettair kader – positief, binnen budget - worden opgenomen in het Cultuurplan 2025-2028.
- Culturele instellingen met een negatief advies worden niet opgenomen in het Cultuurplan 2025-2028.
- Er is geen aanvullend budget gevonden om – zoals de commissie in dat geval adviseert – de instellingen met een nul-advies (positief, buiten budget) op te nemen in het Cultuurplan.

In vier gevallen wordt voorgesteld om ten gunste van de aanvrager af te wijken. Dat is het geval bij Dansateliers, het Wereldmuseum Rotterdam, Jeugdtheater Hofplein en De Nieuwe Lichting. Het college acht de motivering voor korting, het gedeeltelijk niet honoreren van de aanvraag, of plaatsing met een positief advies buiten budget door de adviescommissie in deze gevallen niet toereikend.

Dekking voor bovengenoemde noodzakelijke correcties ten gunste van Dansateliers, Wereldmuseum, Jeugdtheater Hofplein en De Nieuwe Lichting is gevonden door:

- Bij drie culturele organisaties een lager bedrag te honoreren dan geadviseerd, namelijk wanneer de adviescommissie een subsidiebedrag adviseert hoger dan 125% van de huidige cultuurplansubsidie (prijspeil 2024) in combinatie met een nieuwe of substantieel hogere bijdrage van de rijkscultuurfondsen. Hierbij de onderbouwing dat de organisatie ook met een lager dan aangevraagd of geadviseerd subsidiebedrag over voldoende gelden, hetzij uit eigen middelen hetzij uit middelen van derden kan beschikken om de activiteiten te realiseren. Het betreft: CLUB GEWALT, House of Knowledge en Tall Tales Company. Voor deze organisaties geldt dat de Rotterdamse bijdrage uit het Cultuurplan voor 2025-2028 wordt gelijkgesteld aan het huidige subsidieniveau in 2024, conform de algehele lijn van de adviescommissie.
- Ook wordt een generieke korting toegepast van 0,92 % op alle instellingen in het Cultuurplan en de RCB.

Rotterdamse Culturele Basis

De instellingen van de Rotterdamse Culturele Basis ontvangen als uitgangspunt het subsidiebedrag van prijspeil 2024, conform de algehele lijn van de adviescommissie en

met inachtneming van de genoemde generieke korting. Het college doet daaraan één aanpassing. Het Rotterdams Philharmonisch Orkest ontvangt voor de komende periode een toelage van het Ministerie van OCW voor fair pay. Het college vertrouwt erop dat het orkest hiermee over voldoende middelen beschikt om fair pay te realiseren en heralloceert de tijdelijke Rotterdamse toelage die de instelling nu gebruikt voor de dekking van meerkosten voortvloeiend uit de herziening van de remplaçantenregeling.¹ Deze toelage van de gemeente Rotterdam bedraagt jaarlijks € 195.000. Het college stelt voor deze middelen als volgt in te zetten:

- € 95.000 voor dekking van jaarlijks € 375.000 ten behoeve van instandhouding van de Impulsregeling Cultuur². De overige benodigde middelen voor de Impulsregeling Cultuur worden evenredig onttrokken uit de subsidies voor de RCB-instellingen.
- € 100.000 voor een duurzamere exploitatie van Theater Zuidplein. Tegelijkertijd geeft het college de opdracht aan Theater Zuidplein, Theater Rotterdam en Cultuurwerkplaats IJsselmonde (Islemunda) om de onderlinge samenwerking te versterken, wat zijn plek zal krijgen in de subsidiebeschikkingen.

Met dit financieel besluit blijft het college binnen het met de raad afgesproken totale financiële kader. Wel is er een verschuiving van € 482.000 van het kader RCB naar kader cultuurplan vanwege de generieke korting. Daarboven is er € 375.000 van het financieel kader RCB ingezet voor behoud van de Impulsregeling. Het totaal begrote bedrag voor het Cultuurplan 2025-2028 komt uit op € 49.488.000. Dit bestaat uit € 48.506.000, het financieel kader, verhoogd met de generieke korting RCB en € 500.000 gemiddeld uit de te vormen bestemmingsreserve frictiekosten (vanuit reeds toegekende middelen voorjaarsnota 2024) bedoeld voor meerjarige afbouw in de periode 2025-2028.

Juridisch

Instellingen die gekort worden of niet meer voor subsidie in aanmerking komen nadat zij meer dan drie jaar subsidie hebben ontvangen voor dezelfde of in hoofdzaak dezelfde activiteiten, kunnen aanspraak maken op een redelijke termijn voor afbouw; deze instellingen kunnen - onder voorwaarden - aanspraak maken op een tegemoetkoming voor de te maken frictiekosten. Op basis van het voorliggende financieel besluit zijn de frictielasten geraamd op ca. € 3,5 miljoen (eenmalig). Hiervoor is voldoende dekking binnen de cultuurbegroting.

Conclusie

In de Uitgangspuntennota 2025-2028, zoals vastgesteld door de raad, staat cultuur voor alle Rotterdammers centraal. Naast de waarde voor de stad, de bewoner en (artistieke) discipline, heeft de maatschappelijke rol van cultuur daarin een prominente plaats.

---

¹ Remplaçanten zijn tijdelijk gehuurde invallers, dus niet in vaste dienst, bijvoorbeeld toegevoegd wanneer een productie meer musici vereist dan het orkest zelf in dienst heeft. De beloning van deze remplaçanten is in de wet opgenomen.

² Motie Behoud Pitcher Perfect en Impulsregeling vóór Kunst & Cultuur (24bb005110). Het college heeft met de sector gesproken over mogelijkheden van dekking door de sector zelf. De sector heeft bij monde van het Directeurenoverleg aangegeven graag zijn creativiteit in te zetten, maar daarvoor meer tijd nodig te hebben. Het college heeft daar begrip voor en neemt in het financieel overzicht nu wel de Impulsregeling Cultuur op ten laste van de cultuurbegroting, maar laat de € 200.000 voor behoud Pitcher Perfect buiten deze verdeling in afwachting van de uitkomst van een zoektocht naar andere financiële dekking uiterlijk ultimo 2024.

De drie bestaande beleidsspeerpunten voor een dynamisch cultureel klimaat in Rotterdam – passend bij een internationale en superdiverse stad – krijgen dan ook een stevig vervolg in 2025-2028 in de drie I's: interconnectiviteit, innovatie en inclusiviteit.

Er zijn nieuwe stappen gezet naar de inclusieve en gelijkwaardige sector die wij als gemeente beogen. Maar verandering gaat in deze stapsgewijs en we zijn er nog niet. Met dit Cultuurplan zet het college wederom een (volgende) stap in de gewenste richting. Samen met de sector werken we in 2025-2028 (en daarna) toe naar een weerbare en toekomst-bestendige cultuursector die bijdraagt aan een inclusieve en innovatieve stad. Voor alle instellingen in het Cultuurplan geldt dat de basis op orde dient te zijn door de naleving van de codes (Fair Practice, Governance en Diversiteit en Inclusie). Dit was dan ook een belangrijk onderdeel van de beoordeling.

De maatschappelijke betekenis van cultuur groeit, evenals de kennis over de bijdrage van cultuur aan andere domeinen. De komende jaren werken we met de sector samen aan een inclusieve en weerbare cultuursector waarin ruimte is voor onderzoek en ontwikkeling in het kader van de transitie. We stellen ons ten doel inzichtelijker te maken welke spelers er zijn op welke plekken en welke impact de culturele sector heeft, het zogenaamde werken vanuit het ecosysteem. Daarmee wordt het bredere cultuurbegrip vanzelfsprekender evenals de samenwerking met andere domeinen inclusief bijpassende financieringsmodellen. Het proces om te komen tot een florerend ecosysteem vraagt om van elkaar te leren en te werken aan impact, zodat we uiterlijk in 2029 meer inzicht hebben over welke bijdrage cultuur aan de stad levert, hoe het ecosysteem functioneert en kan groeien.

Met het bijgevoegde concept raadsvoorstel stelt het college voor de volgende moties met betrekking tot het Cultuurplanproces als afgedaan te beschouwen:

- 23bb004362 – Motie minder formulieren
- 24bb005110 – Behoud Pitcher Perfect en Impulsregeling vóór Kunst & Cultuur bijdrage sector

De motie 'Impact meten is impact toetsen' (23bb004366) vraagt het college om in deze cultuurplanperiode te experimenteren met de toetsing van impact en de periode te gebruiken om concreet tot een methode te komen waarmee impact kan worden gemeten. Het college verwacht op korte termijn en uiterlijk in Q4 2024 nieuwe ontwikkelingen op dit vlak te kunnen delen met uw raad.

Bezwaarmogelijkheden

Tegen het definitieve besluit op hun aanvraag, na vaststelling van het Cultuurplan 2025-2028 in de gemeenteraad en vastgelegd in een beschikking van/namens het college, kunnen instellingen bezwaar (en beroep) aantekenen.

Het bijbehorende ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage(n):

1. Cultuurplan 2025-2028
2. Alfabetisch overzicht van cultuurplaninstellingen en subsidiebedragen

Ontwerpbesluit

De Raad van de gemeente Rotterdam,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 24 september 2024

overwegende dat:

- de gemeenteraad op 22 juni 2023 de nota 'Van onschatbare waarde. Uitgangspunten voor het Rotterdamse cultuurbeleid 2025-2028' heeft vastgesteld;
- het college op 3 oktober 2023 de 'Handleiding aanvragen Cultuurplan 2025-2028' heeft vastgesteld;
- de indieningstermijn voor Cultuurplanaanvragen op 1 februari 2024 verstreek;
- de adviescommissie cultuurplan 2025-2028 op 28 juni 2024 een onafhankelijk, gevraagd advies aan het college heeft uitgebracht over alle ingediende en ontvankelijk beoordeelde aanvragen;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet;

besluit:

1. de nota Cultuurplan 2025-2028 vast te stellen;
2. het college op te dragen in de periode 2025-2028 uitvoering te geven aan de speerpunten, zoals verwoord in de nota, te weten: de waarde van cultuur voor de stad, de bewoner en de (artistieke) discipline door in te zetten op de drie I's: Interconnectiviteit, Innovatie en Inclusiviteit, en over de uitvoering daarvan te rapporteren in de evaluatie van het cultuurbeleid in 2027;

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier,

De voorzitter,